En wilt gij nu een graf in de hoogte hebben, gij barbaar, gij parvenu?

* * *

Ja, ze kunnen hard zijn, de profeten van God.
Maar te hard zijn ze toch niet.
Ook nu niet.
Want het is Sebna's oordeel, dat hij tegelijkertijd barbaar is én parvenu.

Sebna heeft wel opgang gemaakt onder Juda's volk en Davids kinderen. Hij heeft met dat volk en met dat geslacht van David meegedaan; is met hen meegegaan. Daarom is hij parvenu; want hij was de man van geringe afkomst. En nu heeft Jesaja niet tegen hem, dat hij parvenu is, maar dat hij dat maar half is. Zijn lichaam ging mee naar David's huis; zijn ziel bleef achter: hij is nog barbaar. In zijn dood wil hij begraven zijn onder de edelen van Gods heilig volk; doch in zijn leven is hij tot den kern van dat volk niet doorgedrongen; hij is nog barbaar. Zijn stof moet rusten onder de heiligen en de grooten Gods; doch zijn geest heeft niet David leeren nazeggen:

„Ik heb tot Jahwe gezegd: Gij zijt de Heere
voor mij is geen goed boven U;
en tot de heiligen, die in het land zijn (heb
ik gezegd):
Ze zijn de heerlijken, in wie al mijn lust is.

Want hij heeft niet de heiligheid van Davids huis voor zijn heerlijkheid aangezien, doch is bij de uiterlijke heerlijkheid blijven staan en kwam aan de heiligheid niet toe: hij is nòg barbaar met zijn binnenste wezen. Hij annexeert de heerlijkheid van Davids huis voor zijn mooie graf, dat hij nu zich bouwen laat, doch is voor de heiligheid van Davids huis en volk blind gebleven. Is hij een parvenu? Was hij 't maar! Jesaja had hem omarmd. Maar nu is hij 't maar half: zijn lichaam drong door tot Sions tempelberg, doch zijn ziel niet. Die bleef in barbarenland. Hij heeft rondom gezien en gezegd: Rondom Jeruzalem zijn bergen! Maar hij heeft dat alleen voor zijn vleesch gezegd. Zijn ziel bleef er buiten. Maar zóó kunnen de Jebusieten het óók zeggen. Alleen de Jeruzalemmers, die in 's Heeren naam een lied van Jahwe hebben in hun ziel, alleen zij gaan verder dan de oude heidenen, die hier woonden, en klimmen van de bergen op tot hun God; alzóó is de Heere rondom zijn volk.

Maar Sebna blijft met zijn ziel een heiden, een schandvlek van het huis van David. Hij is parvenu: het huis zijns vaders kent hij niet. Maar hij is nòg barbaar: het huis zijns heeren erkent hij ook niet, al is hij er dagelijks in; hij, de schandvlek van zijns heeren huis.

En nu moge hij de situatie bezien en tot bezinning komen. WAT hebt gij hier? Hebt gij hier erfbezit? Neen! En wien hebt gij hier? Hebt gij hier een geslacht? Neen!

Hier hebt gij niets, waarop ge u beroepen kunt voor dezen sierlijken grafbouw.

Uw eenige bezit zou kunnen zijn: den God van hier.

Van HIER, o Sebna!

Maar gij wilt wel de plaats van den God van hier, doch niet den God van de plaats van hier. En dàt is uw oordeel.

* * *

Nu dan, gij grafbouwers, gij geldwinners, gij, die brood eten gaat, bouwt en wint en eet, maar bedenkt, dat gij HIER zijt. En dat gij hier geheel moet zijn. Met uw lichaam, doch ook met uw ziel.

Want de plaats van uw werk is een Sebna's-plaats: gij zijt in de gelegenheid, de vrucht van uw levenswerk in te dragen in den tempel van den God van David, en gij kunt Hem meer achterlaten, dan uw doode stof.

En gij hebt een Sebna's-taak. Gij hebt, als hij, talent; gij moogt er ook zijn, God gaf u kans genoeg. Maar terwijl Hij u het brood geeft om te eten, daar wil Hij ook van uw ziel den lofzang hooren. Gij moogt niet zijn als Sebna, die het brood breekt met den Davidide, doch zijn hart laat bij de heidenen; die de rotsen van den Sion sterk genoeg vindt voor zijn gebalsemd lijk, doch niet den God van den Sion tot zijn rotssteen maakt in eeuwigheid; die de sleutels draagt in Davids huis, doch zijn eigen ziel toe-sluit voor Davids grooten Zoon: den Messias en het Messiaansche geloof.

Laat ons nu hard werken in dit jaar voor ons brood, voor den tijd, en onze zorgen uitstrekken tot aan het graf, dat wij nu reeds ons voor-zien. Maar laat ons gaan met God. Laat ons parvenu's zijn; laten wij naar boven ons werken, gelijk Sebna; doch dan tot den nieuwen toestand geheel en al door-dringen, ook met de ziel; dan zullen wij God vinden in den nieuw geschapen toestand. Laat ons het brood der aarde weer eten; doch neem van Jesaja's God, die Sebna's Rechter is, niet alleen het brood, dat u de kans geeft om lang genoeg uw eigen graf te bouwen; doch neem van Hem ook het brood der ziel.

En leer van Sebna, dat gij de pinnen in de aarde wel vast moogt slaan; bij hem waren ze eigenlijk te los, want alleen zijn graf maakte hij stabiel, en ook dat gelukte nog niet. En voor het overige sloeg hij de pinnen veel te los. Als zijn mooie graf hem niet had vastgehouden, hij zou morgen aan den dag hebben kunnen feestvieren in Egypte en overmorgen in Assur; als hij maar genoodigd wordt.

Neen, geen. Sla de pinnen niet zoo los.

Sla ze vast, zoo vast, dat gij àl Gods raad in den tijd zult kunnen uit-dienen, ten einde toe.

Doch de hamer die ze slaat en de hand die den hamer drijft, worde bewogen door Gods eeuwigheid.

Want de Sebna's zijn niet in overtreding, omdat zij zorgen voor den tijd, doch omdat zij niet beleven de harmonie tusschen tijd en eeuwigheid.

En hun fout is niet, dat zij grafbouwers zijn bij den tempel; doch dat zij hun vleesch WEIDEN vèr, doch alleen begraven BIJ den tempel.

Want de Sion is er niet, om uw vergaan te sieren, doch om van uw bloei de vrucht te oogsten.

Die tempelberg, die voor den dooden Sebna een blinkend asyl moest worden, wil het voor de levenden zijn.

Leef en eet.

Maar bedenk: de God van hier is een God niet der dooden, maar der levenden.

Wat hebt gij hier? En Wien hebt gij hier?

Zeg nu: ik heb den Heere mijn God. Zeg het of zorg voor uw leven eerder dan voor uw graf, voor uw ziel en dáárom voor uw vleesch.

K. S.

KERKELIJK LEVEN.

Synode-Indrukken.

VII.

Eenparig.

Met Donderdag 4 Maart was een der gewichtigste data voor de Synode aangebroken.

De zitting zou openbaar zijn.

Talrijk was de opkomst.

Men zag onder de „gasten", gelijk de Praeses, Ds Fernhout, de toehoorders gaarne noemt, predikanten uit verschillende deelen van het land.

De atmosfeer verraadde het: er ging iets belangrijks gebeuren.

Dr Dijk, een van de rapporteurs der Dogmatische Commissie, beklom den kansel en las met gevoel en klem het dogmatisch-exegetisch rapport voor met de daaraan verbonden konklusies.

Daarop kwam het ernstigste moment: de hoofdelijke stemming over de konklusies.

De uitslag was niet onzeker.

Hun, die het Comité-generaal hadden bijgewoond, was hij reeds volledig bekend.

En toch, als men officieel zijn stem in publieke zitting moet uitbrengen, is het nog iets anders, dan wanneer dit in besloten vergadering geschiedt.

Men gevoelt, dat nu de eigenlijke beslissing valt.

Een beslissing, welke tegenover onze kerken, tegenover ons nageslacht, tegenover den Koning der kerk moet worden verantwoord.

Men ziet als voor zijn oogen, welke gevolgen zijn stem kan hebben.

Zwaar, zeer zwaar drukt het verantwoordelijkheidsbesef.

Er hangt voor de toekomst zooveel van af.

Het kan dan ook niet verwonderen, dat de meesten hun „vóór" uitbrachten met gedempte stem.

Welk een verschil van intonatie tusschen het „vóór" bij deze stemming en het „ja" bij het appèl nominaal.

In sommiger oog glinsterde een vochtig waas.

Doch wanneer men er hart en verstand op koncentreert, dat het hier niet gaat vóór of tegen een persoon, maar vóór of tegen de waarheid Gods, kent men geen aarzeling.

Daarvan nu was de Synode ten diepste doordrongen.

Eerst deden de hoogleeraren als hun prae-advies het „vóór" hooren.

Daarna volgden de Synode-leden.

Die eenparigheid greep aan.

Natuurlijk was te voren over détails wel gediscussiëerd.

Maar van principieele verschillen was niets gebleken.

Over een kompromis, dat in deze zaak allerbedroevendst zou zijn geweest, behoefde niet te worden gedacht.

Er bestonden geen partijen.

Daarom hadden de discussies zulk een vredig en broederlijk verloop.

Geen oogenblik was er sprake van heftige woordenwisseling.

Wat het „Handelsblad" loog, als zou er eerst een zoogenaamde „milde stemming" ten opzichte van Dr Geelkerken hebben geheerscht, maar als zou die later door dreigende woorden van de afgevaardigden van Nd.-Holland zijn omgeslagen, blijve voor rekening van het Pijpenmarktsche blad, dat zich in de kwestie-Geelkerken al zoo menigmaal aan het negende gebod heeft bezondigd.

De afgevaardigden van Noord-Holland hadden in de Commissies geen zitting en mochten niet het woord voeren, tenzij zij daartoe werden uitgenoodigd. In de besloten vergaderingen der Synode hadden zij het recht van spreken wel, doch maakten daarvan slechts een spaarzaam gebruik. Bij de stemmingen over die konklusies, welke zaken betroffen, waarover zij vroeger reeds geoordeeld hadden, moesten zij zich onthouden en mochten alleen verklaren, dat zij zich daarmee konformeerden. De broeders hebben zich heel bescheiden op den achtergrond gehouden.

Neen, de eenparigheid was het zuivere gevolg van de algemeene overtuiging, dat men in dit geding te doen had met een ernstige afwijking van de Gereformeerde belijdenis.

Tegenover Dr Geelkerken bleef de stemming mild tot het einde toe.

Maar ten opzichte van de waarheid wilde men van geen toegeven weten.

Datzelfde werd den volgenden dag ook gezien ten opzichte van het recht.

Bij de behandeling van het kerkrechtelijk rapport met de konklusies was de belangstelling van de „gasten" veel minder groot.

Zal er wel een deel van het dogmatisch rapport over het hoofd van vele toehoorders zijn heengegaan — men kan het eerst goed in zich opnemen, wanneer men het gedrukt onder de oogen krijgt —, de kern ervan werd toch wel gevat.

Maar men zal wel vermoed hebben, dat de voorlezing van een kerkrechtelijk rapport nog minder gemakkelijk zou zijn te volgen.

En daarom bleven velen thuis.

Het zit er bij ons volk zoo diep in, dat de waarheid gaat bovenal.

Zelfs boven het recht.

Het heeft een instinctieven afkeer van het streven om afwijkingen van de belijdenis aan den kapstok van het formalisme op te hangen.

Vandaar, dat men blijkbaar — en niet ten onrechte — de dogmatische konklusies als den hoofdschotel beschouwde.

Waaruit echter weer niet mag worden gekonkludeerd, dat de Synode over het kerkrechtelijke is heengegleden.

Dat toont het rapport wel anders.

Het is nog uitvoeriger dan het dogmatische.

Met mikroskopische nauwkeurigheid werd alles nagepluisd.

Als wij straks onze Synode-indrukken gegeven hebben en aan de Synode-beschouwingen toekomen, hopen we veel ook uit het kerkrechtelijk rapport uitvoerig toe te lichten.

Dan — de stemming over dit rapport en zijn konklusies geschiedde weer met dezelfde eenparigheid.—

Is dit niet iets schoons?

Is dit niet iets om er het Hoofd der kerk voor te danken?

HEPP.

LITERATUUR EN KUNST.

St. Franciscus van Assisi, door A. G. Wolf.

Ds A. G. Wolf, Geref. Pred. te Antwerpen, die reeds in verschillende tijdschriften artikelen gaf, in hun inhoud en vorm van aesthetische waarde, heeft niet lang geleden een van zijn lezingen aan de Uitgeversmaatschappij „Holland" ter uitgave afgestaan.

Onderwerp van die lezing (en dus van het boekje, dat einde 1925 verscheen) is Franciscus van Assisi, de middeleeuwsche heilige, die de stichter is geweest van de krachtige bedelorde der Franciscanen, man van fijnen geest en bijzondere beteekenis.

De Auteur kon den tijd niet vinden „het geheel uit te werken tot een meer volledige levensschets, waarin ook de historische lacunes, die in dit geschrift gevonden kunnen worden, zouden zijn aangevuld", maar wat hij in het boekje, zooals het dan geworden is, gaf, heeft toch z'n beteekenis. Vooreerst, omdat de Auteur de juiste man is, om den Franciscusgeest te benaderen. Zelf een dichterlijke natuur, zooals dat uit z'n vorige publicaties blijkt, kan hij beter dan vele anderen de eigenaardige bekoring verstaan, die van de Franciscus-figuur uitgaat, en wat dan in z'n studie aan historische volledigheid moge ontbreken vindt ruimschoots compensatie in de beschouwing over het leven en de gedachten van den heilige.

In de tweede plaats, wijl hij een poging doet de vraag te beantwoorden, wat Franciscus aan de menschheid van dezen tijd, ook „dat deel van de menschheid dat Calvinistisch leven en denken wil", te zeggen heeft. Vooral in dit laatste ligt de rechtvaardiging van de vermeerdering der uitgebreide en veelszins voortreffelijke Franciscusliteratuur.

Ds Wolf begint met er op te wijzen, hoezeer bij het moderne geslacht de belangstelling voor Franciscus van Assisi leeft. In tegenstelling met een kwarteeuw geleden, toen men aan dezen groote voorbijging, is er nu een schier algemeene bewondering voor het genie van den heilige, ook bij hen die niet uit zijn overtuiging leven, wordt hij geplaatst „in een nis van verheerlijking, die wekladig aandoet".

Deze wassende populariteit moet een psychologische oorzaak hebben. De Auteur vindt die in drie omstandigheden: in het vrije van Franciscus' persoonlijkheid, in het sociale van zijn sentiment,